

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo.lvm@gov.fi

Helsinki 30.7.2024

Tallink Silja Oy:n lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta

Ref: diaarinumero VN/12577/2024

Tallink Silja kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Tallink Silja pitää valitettavana, että hallitus on luopumassa aiemmasta tavoitteestaan väylämaksun pysyvän puolittamisen osalta (VN/2072672023).

Toimivan merenkulun merkitys Suomelle ja Suomen kilpailukyvyllä on elintärkeää. Suomen ulkomaankaupasta yli 95 % kuljetetaan meritse. Meriliikenne on myös oleellinen osa yhteiskunnan huoltovarmuutta, joka on korostunut nyt etenkin ulko- ja turvallisuuspoliittisen tilanteen johdosta sekä aiemmin pandemian aikana. Varsinkin talviolosuhteissa tapahtuva meriliikenne on vaativaa. Siksi olisi erittäin tärkeää, että väylämaksussa olisi vastaisuudessakin kannusteet tonnistolle, joka pystyy operoimaan hyvin myös Itämeren talvisissa jääolosuhteissa.

Puolituksella on alun perin kompensoitu rikkidirektiivin kustannuksia meriliikenteessä ja sittemmin puolitusta on perusteltu Suomen kilpailukyvyyn tukemisella ja koronavuosien taloudellisista haasteista palautumisella. Merenkulun kustannukset nousevat lähivuosina merkittävästi, mihin säädöstoimien (mm. päästökauppalaki) lisäksi vaikuttavat mm. fossiilisten polttoaineiden korkea hinta sekä maailman geopoliittinen tilanne. Tämä olisi tärkeää pitää mielessä kansallista kustannuksia lisäävää sääntelyä valmisteltaessa. Tällöin voitaisiin hillitä negatiivisia vaikutuksia merenkulusta riippuvaiselle Suomen kansantaloudelle sekä kilpailukyvyllä.

Kuten lausuntopyynnössäkin todetaan väylämaksun yksikköhintojen porrastukset suosivat Suomessa käyvän aluskannan talviliikennekelpoisuutta ja käytikertaleikkurit suosivat liikennöinnin säännöllisyyttä. Väylämaksun puolitus on turvannut sen, että Suomeen on liikennöinyt jäissä kulkevia aluksia, joita ilman Suomella pitäisi olla huomattavasti suurempi jäänmurtajajalavasto, joka olisi valtiolle ja kansantaloudelle kallista ja johtaisi myös siihen, että Suomen meriliikenteessä olisi huomattavasti enemmän heikompa aluskantaa ja viiveitä

toimitusketjuissa. Näin ollen maksujen korottamisen sijaan, valtion tulisi jatkossakin huolehtia siitä, että jäävahvisteista tonnistoa on saatavilla tulevaisuudessakin.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, väylämaksut kohdentuvat varustamoiden asiakkailtaan perimiin maksuihin. Näihin vaikuttavat jo nykyisellään korottavasti korkeat polttoainekulut sekä päästömaksut, jotka nousevat entisestään tulevina vuosina. Nyt ehdotettu väylämaksun korotus tulee siten korottamaan hintoja hallituksen esityksessäkin arvioidun mukaisesti entisestään, millä on negatiivinen vaikutus varustamojen kilpailukykyyn sekä rahdin- että matkustajien kuljetuksessa, mikä taas vaikuttaa heikentävästi varustamoiden halukkuuteen ylläpitää mm. nykyisenkaltaista säännöllistä reittiliikennettä, mikä kumuloituu Suomen logistiseen kilpailukykyyn entisestään. Korotuksella voi siten olla jopa väylämaksukertymää pienentävä vaikutus.

Lopuksi

Hallitus on alun perin tehnyt perustellun esityksen väylämaksun pysyvästä puolittamisesta (VN/2072672023). Tallink Silja on pitänyt tätä esitystä ja lakimuutosta kannatettavana. Tallink Silja ei kannata nykyistä esitystä väylämaksujen korottamiseksi. Pidämme kuitenkin hyvänä, että myös nykyisessä hallituksen esityksessä on säilytetty käyntikertaleikkuri sekä hyvin jäissäkulkukykyisten alusten kannuste. Näkemyksemme mukaan uuden lain voimaantuloa tulisi myös vähintäänkin siirtää siihen, että nykyinen, voimassa oleva pidennys vuoden 2027 loppuun asti pidettäisiin voimassa.

TALLINK SILJA OY

Nea Kuusinen

Legal Counsel